

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการปฏิรูปมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2561). รายงานผลการดำเนินงานการปฏิรูปมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประจำปีพุทธศักราช 2561 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2555). การศึกษาทางไกลกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. หน่วยที่ 12 ฉบับปรับปรุง (น.9-15) นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จิระศักดิ์ นำประดิษฐ์ และ สุธิดา ชัยชมชื่น. (2565). องค์ประกอบและขั้นตอนการพัฒนาระบบความจริงเสมือนทางการศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, ปีที่ 42 ฉบับที่ 2 เมษายน – มิถุนายน 2565.
- นริศนา ใจคง & สิริกานต์ แก้วทอง. (2564). นิเวศการเรียนรู้: เรื่องเก่าบนวิถีใหม่. *วารสารการศึกษาไทย (OBEC JOURNAL)*, 18(3), 64-69.
- ทัศนีย์ แซ่ลิ้ม. (2564). ‘ระบบนิเวศการเรียนรู้’ กับทิศทางใหม่ของการศึกษาที่ไปไกลกว่ารั้วโรงเรียน. สืบค้นจาก <https://www.thekommon.co/learning-ecosystem-intro/>
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2566). มสธ. DIGITAL ม.เปิดของประเทศสู่มหาวิทยาลัยดิจิทัล. <https://news.stou.ac.th/2023/02/02/stou-digital/>
- สุรัตน์ แทนประเสริฐกุล, ทวีศิลป์ กุลนภาดล, และสมบุญรณ์ บุรศิริรักษ์. (2565). ระบบนิเวศนวัตกรรมในโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนนวัตกรรม. *มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 16(46).
- สิโรตม มณีแฮด และ ปณิตา วรณพิรุณ. (2560). ระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลด้วยปัญญาประดิษฐ์สำหรับการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด. (A DIGITAL LEARNING ECOSYSTEM WITH ARTIFICIAL INTELLIGENCE FOR SMART LEARNING).
- อภิขญา สวัสดิ์, ศศิธร หาสิน, และกัลยารัตน์ สุขนันท์ชนะ. (2565). แนวทางการจัดระบบนิเวศการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการเรียนรู้เชิงรุก. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้านการศึกษา*, มหาวิทยาลัยบูรพา, ปีที่ 4 ฉบับที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม 2565.
- Aldowah, H., Ul Rehman, S., Ghazal, S., & Umar, I. N. (2017). Internet of Things in higher education: A study on future learning. *Journal of Physics: Conference Series*, 892, 012017.

- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. Prentice-Hall. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/topics/medicine-and-dentistry/social-cognitive-theory>
- Bronfenbrenner, U. (1977). *Toward an experimental ecology of human development. American Psychologist*, 32(7), 513–531. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.32.7.513>
- Brown, M. (2020). Seeing students at scale: How faculty in large lecture courses act upon learning analytics dashboard data. *Teaching in Higher Education*, 25(4), 384-400.
- Chau, K., Law, K. M. Y., & Tang, Y. (2021). Impact of Self-Directed Learning and Educational Technology Readiness on Synchronous E-Learning. *Journal of Organizational and End User Computing. (JOEUC)*, 33(4), 1-20. <https://doi.org/10.4018/JOEUC.20211101.oa26>
- Chen, G., Xu, B., Lu, M., & Chen, N. S. (2018). Exploring blockchain technology and its potential applications for education. *Smart Learning Environments*, 5(1), 1-10.
- Cheuk Fan Ng. (2021). *The Physical Learning Environment of Online Distance Learners in Higher Education – A Conceptual Model*. *Frontiers in Psychology*.
- Dobre, I. (2015). Learning Management Systems for higher education - an overview of available options for higher education organizations. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 180, 313-320.
- Fyfe, E. R., & Rittle-Johnson, B. (2016). Feedback both helps and hinders learning: The causal role of prior knowledge. *Journal of Educational Psychology*, 108(1), 82-97. <https://doi.org/10.1037/edu0000053>
- García-Peñalvo, F. J., Corell, A., Abella-García, V., & Grande-de-Prado, M. (2021). Online assessment in higher education in the time of COVID-19. *Education in the Knowledge Society*, 22, e24803.
- González-Martínez, J. A., Bote-Lorenzo, M. L., Gómez-Sánchez, E., & Cano-Parra, R. (2015). *Cloud computing and education: A state-of-the-art survey. Computers & Education*, 80, 132-151.
- Grech, A., & Camilleri, A. F. (2017). Blockchain in education. *Publications Office of the European Union*. <https://doi.org/10.2760/60649>

- Harrell, T.S. (2020). *3 Key Elements in Learning Ecosystems and Why L&D Professionals Should Care*. Retrieved from <https://www.bizlibrary.com/blog/learning-methods/key-elements-in-learning-ecosystems/>
- Holgado, A., & Penalvo, F. J. (2017). "A metamodel proposal for developing learning ecosystems" *Learning and collaboration technologies: Novel learning ecosystems*. Cham: Springer International Publishing.
- Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2019). *Artificial intelligence in education: Promises and implications for teaching and learning*. Center for Curriculum Redesign.
- Lee, J., & Choi, H. (2022). The adoption of online learning ecosystems: An integrative approach to understanding user acceptance. *The Internet and Higher Education*, 52, 100832.
- Jackson, N. J. (2013). *Personal Learning Ecology Narratives*. In N. J. Jackson & G. B. Cooper (Eds.), *Lifewide Learning*. Retrieved from http://www.normanjackson.co.uk/uploads/1/0/8/4/10842717/chapter_a5.pdf
- Knowles, M. S. (1984). *Andragogy in Action. Applying Modern Principles of Adult Education*. San Francisco, CA: Jossey Bass. Retrieved from [https://www.scirp.org/\(S\(i43dyn45teexjx455qlt3d2q\)\)/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1108745](https://www.scirp.org/(S(i43dyn45teexjx455qlt3d2q))/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1108745)
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice-Hall. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/235701029_Experiential_Learning_Experience_As_The_Source_Of_Learning_And_Development
- Miglino, O., Ponticorvo, M., Bossio, E., & Di Fuccio, R. (2020). *Authentic assessment for learning: A necessary shift*. In *Technology Enhanced Learning* (pp. 93-112). Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-38778-5_6
- Oluwajana, D., Nat, M., Idowu, A., Vanduhe, V. Z., & Fadiya, S. (2019). The Adoption of Students' Hedonic Motivation System Model to Gamified Learning Environment. *Journal of Theoretical and Applied Electronic Commerce Research*, 14(3)

- Piaget, J. (1977). *The Development of Thought. Equilibration of Cognitive Structures*. Oxford: Basil Blackwell. Retrieved from [https://www.scirp.org/\(S\(i43dyn45teexjx455qlt3d2q\)\)/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1416407](https://www.scirp.org/(S(i43dyn45teexjx455qlt3d2q))/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1416407)
- Radianti, J., Majchrzak, T. A., Fromm, J., & Wohlgenannt, I. (2020). *A systematic review of immersive virtual reality applications for higher education: Design elements, lessons learned, and research agenda*. *Computers & Education*, 147, 103778.
- Rose Benedicts. (2018). *Learning Ecosystems: What Are They, and What Can They Do for You?* Retrieved on 29th April 2022 from: <https://trainingindustry.com>
- Simply Psychology. (2024). *Bronfenbrenner's Ecological Systems Theory*. Retrieved from <https://www.simplypsychology.org/bronfenbrenner.html>
- Smith, A., & Johnson, B. (2019). Lifelong learning in the digital age: A systematic literature review on online learning ecosystems. *Journal of Education and Technology*, 15(3), 178-195.
- Topping, K. J. (2017). *Peer assessment: Learning by judging and discussing the work of other learners*. *Interdisciplinary Education and Psychology*, 1(1), 7. <https://doi.org/10.31532/InterdiscipEducPsychol.1.1.007>
- Viberg, O., Hatakka, M., Bälter, O., & Mavroudi, A. (2018). *The current landscape of learning analytics in higher education*. *Computers in Human Behavior*, 89, 98-110. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.07.027>
- Wainer, H., & Dorans, N. J. (Eds.). (2015). *Computerized adaptive testing: A primer* (2nd ed.). Routledge.
- Wang, Q. (2018). A generic model for guiding the integration of ICT into teaching and learning. *Innovations in Education and Teaching International*, 45(4), 411-419.
- Zupanc, K., & Bosnić, Z. (2017). *Automated essay evaluation with semantic analysis*. *Knowledge-Based Systems*, 120, 118-132. <https://doi.org/10.1016/j.knosys.2017.01.006>